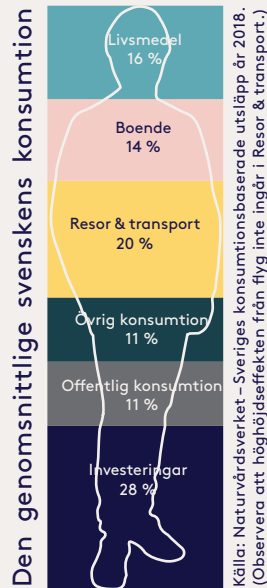

KORTSPELET KLIMAT KOLL

Hur påverkar svenskarnas konsumtion klimatet?

Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp inkluderar alla utsläpp kopplade till vad svenskarna köper, oavsett var i världen utsläppen sker. Detta mått används som komplement till territoriella utsläpp, som avser utsläpp som sker inom Sveriges landsgränser.

Den genomsnittliga svenskens konsumtion av varor och tjänster orsakar konsumtionsbaserade utsläpp på ca 8 ton CO₂e per år. För att ha en rimlig chans att nå Parisavtalets mål behöver utsläppen sjunka till 1 ton per person år 2050 och sedan fortsätta ner till netto noll.

Vad är växthuseffekten?

Världens länder har genom Parisavtalet enats om att hålla den globala uppvärmningen väl under 2 °C och sträva efter att begränsa den till max 1,5 °C, jämfört med före den industriella revolutionen. Den globala medeltemperaturen har redan stigit med 1,2 °C. Huvudorsaken till att temperaturen stiger är att halterna av olika växthusgaser ökar i atmosfären, på grund av olika processer som vi människor har satt igång. Dessa gaser håller tillfälligt kvar en del av solens värme, som annars direkt skulle stråla ut i rymden. Det kallas för växthuseffekten och är ett naturligt förlopp som skapar förutsättningar för liv på jorden. Problemet är att utsläppen nu är så stora att det leder till en förstärkt växthuseffekt, som gör att klimatet förändras.

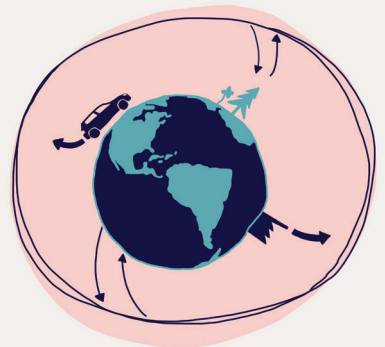
Att jämföra växthusgaser

Olika växthusgaser bidrar olika mycket till uppvärmningen, eftersom de stannar kvar olika länge i atmosfären och har olika förmåga att absorbera värme. Koldioxid (CO₂) bidrar allra mest. Andra växthusgaser har dock betydligt kraftigare klimatpåverkan än koldioxid på kort sikt, till exempel metan och lustgas.

För att kunna addera och jämföra olika växthusgasers bidrag till växthuseffekten brukar de "översättas" till koldioxid med hjälp av måttet koldioxidekvivalenter (CO₂e). I det här spelet uttrycks alla utsläpp i kg CO₂e (även då bara koldioxid släpps ut) och begreppet "klimatpåverkan" syftar på de totala utsläppen i kg CO₂e.

Vart tar koldioxiden vägen?

I den så kallade aktiva kolcykeln flödar kol mellan atmosfär, biosfär och hav. Mängden kol i dessa tre delar var tidigare i en slags balans, men denna har rubbats på grund av koldioxidutsläppen.

Vanliga missuppfattningar är att den koldioxid som släpps ut försvinner ut i rymden, sönderfaller eller bryts ner, men det stämmer inte. Det som händer är att en del av koldioxiden efterhand tas upp av hav och växter.

Om 50 år kommer hälften av den koldioxid som släpps ut idag att vara kvar i atmosfären. Om 1 000 år kommer en fjärdedel fortfarande att vara kvar och påverka klimatet genom att förstärka växthuseffekten. Därför räcker det inte att utsläppen minskar - de måste ner till netto noll om uppvärmningen ska begränsas.

1. Solens strålar värmer upp jorden.

2. När jorden värms upp ger den ifrån sig värme, men växthusgaser i atmosfären bromsar utflödet av denna värme.

3. Halterna av växthusgaser i atmosfären ökar, främst på grund av användningen av fossila bränslen, jordbruk, skogsbruk etc.

4. När växthusgaserna i atmosfären ökar bromsas utflödet av värme ytterligare, vilket leder till att jordytan blir ännu varmare.

5. Koldioxidutsläpp har en långvarig påverkan på klimatet. Minskningar av koldioxidutsläpp leder därför till mindre uppvärmning över lång tid.

Mer information om våra beräkningar finns på vår hemsida:
www.kortspeletklimatkoll.se/berakningar

Formgivning:
Tina Damgaard

Illustrationer:
Hillevi Duus

REGLER

Spelidé

Kortspelet Klimatkoll går ut på att placera kort i rätt ordning – från minst till störst klimatpåverkan. Det lag som först blir av med sina kort vinner. För att bli av med ett kort gäller det att lägga kortet på rätt plats i förhållande till andra kort.

En omgång tar 10–20 minuter och spelas av 2–4 lag med 1–3 spelare i varje lag. Spelet passar från 12 år och uppåt.

2. Utsläppsraden

Under spelets gång läggs spelkorterna ut bredvid varandra, så att de bildar en rad – **utsläppsraden**. Kortet i utsläppsraden ska placeras i ordning från minst till störst klimatpåverkan. I takt med att spelarna lyckas placera ut sina kort på utsläppsraden blir den längre, vilket gör det svårare att placera ut nya kort på rätt plats.

Ikoner

En gång

52

En gång i veckan under ett år

12

En gång i månaden under ett år

235

Varje vardag under ett år

365

Varje dag under ett år

1. Förberedelser

1. Blanda kortleken och dela ut tre kort till varje lag.
2. Lagen lägger korten i rad framför sig med den mörkblå framsidan upp.
3. Placera resterande kort i en hög med den mörkblå framsidan upp.
4. Vänd upp de två översta korten från högen och lägg dem bredvid varandra med baksidan (där utsläppssiffran står) upp, mitt på bordet. Dessa kort utgör basen för utsläppsraden.

3. Spelets gång

Vilken spelare tågsemestrade senast? Den personens lag får börja genom att välja ett av sina tre kort (utan att vända på det) och gissa var på utsläppsraden det ska placeras. Därefter vänds kortet så att utsläppssiffran blir synlig.

- a) Om laget gissade rätt placeras kortet in på utsläppsraden och turen går över till nästa lag.
- b) Om laget gissade fel läggs kortet undan. Laget tar därefter det översta kortet från högen och lägger det framför sig med den mörkblå framsidan upp. Därefter går turen över till nästa lag.

4. Spelets slut

Det lag som först blir av med alla sina kort vinner. När ett lag har placerat alla sina kort på utsläppsraden spelas rundan klart så att alla lag får göra lika många drag. Om fler än ett lag då blir av med sina kort fortsätter spelet en runda i taget, genom att lagen drar var sitt nytt kort från högen, tills endast ett lag lyckas lägga sitt kort rätt. Det laget har vunnit spelet!

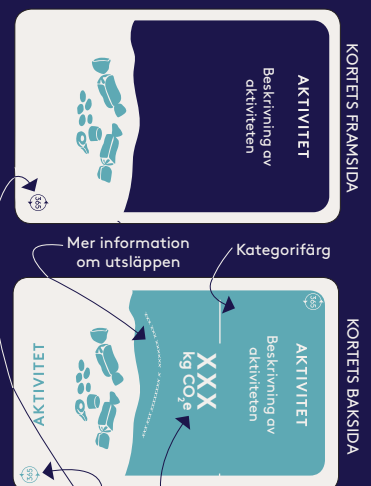
För enkelt?

Höj svårighetsgraden genom att börja med fler kort och/eller behåll felplacerade kort på utsläppsraden (men lägg dem på rätt plats). Laget som gissade fel får ändå ta ett nytt kort.

På www.kortspeletklimatkoll.se finns en instruktionsvideo som förklarar reglerna. Den kan även nås via den här QR-koden:

Kategorifärger

Ikön som anger hur många gånger aktiviteten upprepas. Aktivitetens klimatpåverkan uttryckt i kg CO₂e.